

FYLKESMANNEN I FINNMARK
Miljøvern avdelingen

FINNMÁRKKU FYLKKAMÁNNI
Birasgáhttenossodat

Avinor AS, Alta lufthavn
Altagårdskogen 32
9515 ALTA

Deres ref

Deres dato

Vår ref
Sak 2011/26
Ark 461.3

Vår dato
23.05.2017

Saksbehandler/direkte telefon: Magnus Jakola-Fjeld - 78 95 03 55

Utvidelse av tillatelse til midlertidig bruk av brannøvningsfelt - Alta lufthavn

Vi viser til søknad av 26. april 2017 om utvidelse av midlertidig tillatelse til bruk av brannøvningsfeltet ved Alta lufthavn.

Fylkesmannen i Finnmark gir Avinor AS Alta lufthavn dispensasjon fra den gjeldende tillatelse datert 21. desember 1995, til midlertidig bruk av brannøvningsfeltet ved Alta lufthavn frem til 1. november 2020 (se vilkår). Vedtaket er fattet med hjemmel i lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) av 13. mars 1981 nr. 6, § 18. Vedtaket kan påklages innen 3 uker.

Bedriften er plassert under gebyrsats 9 og skal betale et gebyr på kr. 4000,- for søknadsbehandlingen. Vedtaket om gebyrsats kan påklages innen ti dager.

Bakgrunn

Avinor AS sendte inn 18. juni 2013 søknad om utvidet dispensasjon om å få bruke dagens brannøvningsfelt ved Alta lufthavn frem til 1. november 2015. Bakgrunn for denne søknaden var at vurderingene rundt brannøvningsfelt i Avinor og spesielt Alta tok lengere tid enn tidligere forespeilet. Avinor søkte derfor om en forlengelse av tidligere dispensasjon gitt 7. august 2012.

Bakgrunnen for søknad av 27. mars 2015 om utvidelse av allerede eksisterende midlertidig tillatelse, skyldes en omstrukturering av øvelsesregimet innenfor brann og redning ved Avinors lufthavner grunnet nytt europeisk regelverk.

I søknad av 26. april 2017 bes det om en ytterligere utvidelse av allerede eksisterende midlertidig tillatelse på samme grunnlag som nevnt ovenfor.

Denne regelendringen medfører at alle Avinors lufthavner skal være sertifisert i samsvar med det nye regelverket og at alle lufthavnene blir pålagt å gjennomføre oppdateringskurs for alle mannskaper innen brann og redning annet hvert år fra 2015 (i dag gjennomføres dette hvert fjerde år). Dette kommer i tillegg til allerede eksisterende øvingsaktivitet.

Det settes som en forutsetning for å kunne drifte flyplassen at Avinor øver personell i brann og redning i henhold til gjeldene regelverk. For kunne gjennomføre en forsvarlig prosess mot ansatte i brann og redning samtidig som Avinor imøtekommer myndighetspålagte krav med

hensyn til gjennomføring av øvelsesregimet innenfor brann og redning grunnet nytt europeisk regelverk innført august 2015.

Brannøvningsfeltet er under vurdering med tanke på opprydding av forurensninger i grunn og videre drift av feltet. Avinor i regi av Miljøprosjektet har en dialog med Miljødirektoratet når det gjelder opprydding med hensyn på tidligere bruk av PFOS ved Avinor sine lufthavner. På grunn av prosjektets omfang har det tatt lenger tid en antatt for å velge riktig alternativ vedrørende brannøvningsfeltet i Alta.

Forutsatt at vilkårene som er satt i denne tillatelse følges, forventer ikke Fylkesmannen at den ordinære driften av anlegget vil føre til vesentlige miljøulemper.

Beredskapsordninger skal sikre at skadevirkningene på miljøet ved eventuelle uhell, skal være minst mulig.

Det understrekes at all forurensning fra virksomheten isolert sett er uønsket. Selv om utslipp holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter bedriften å redusere utslippene så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Det samme gjelder utslipp av komponenter det ikke er satt spesifikke grenser for.

At forurensningen er tillatt, utelukker ikke erstatningsansvar for skade, ulemper eller tap forårsaket av forurensningen, jmfør forurensningsloven § 56.

Vurdering etter naturmangfoldsloven

Fylkesmannen vurderer effektene av forlenget drift ved brannøvningsfeltet ut fra et generelt kunnskapsgrunnlag om denne type virksomhet. På grunnlag av dette, samt den informasjon som er gitt i søknaden, finner vi det rimelig å anta at det vil være liten risiko for skade på naturmangfoldet i området, jmfør naturmangfoldloven § 8. Vi mener også at vi vet nok i denne saken til at vi kan tillegge føre-var-prinsippet i naturmangfoldloven § 9 liten vekt. Fylkesmannen vil kunne be om at det gjennomføres flere undersøkelser, eller om nødvendig, sette ytterligere krav til anlegget. Føre-var-prinsippet er ivaretatt i de vilkårene som er satt i tillatelsen.

Vår vurdering er at brannøvningsfeltet ikke vil gi endringer av miljøtilstanden og grunnvannsresipienten i området. Utslipet fra omsøkt virksomhet er vurdert til å ha liten grad av påvirkning for tilstanden i resipienten. Alt vann under drift av anlegget vil bli ledet til en tett tank som blir koblet til en oljeutskiller før påslipp til kommunalt nett. Før påslipp vil det bli tatt prøver av vannfasen. Alt vann fra driften av brannøvningsfeltet skal renses i henhold til kommunens gjeldende krav. Det foreligger heller ingen ny informasjon om at det eksisterer sårbart dyre og planteliv i området, jmfør Naturbase og Artskart.

Det er liten fare for utslipp til luft og vann i forbindelse med drift av anlegget, og virksomheten skal iverksette utslippsreducerende tiltak for å begrense disse. Utslippskildene er konkrete og med fungerende rutiner for utslipp til luft og vann fra drift av feltet anser vi det som lite sannsynlig at det er snakk om utslipp i området som medfører alvorlige eller irreversible skader, jmfør naturmangfoldloven § 10.

Avinor AS, Alta lufthavn er ansvarlig for å dekke alle kostnadene knyttet til overholdelse av virksomhetens utslippstillatelse etter forurensningsloven, inkludert utslippsreducerende tiltak og utslippskontroll. Videre er Fylkesmannen av den oppfatning at de utslippsreducerende tiltakene virksomheten tar i bruk er dimensjonert og blir driftet etter Norsk Standard og er i samsvar med beste tilgjengelige teknikk for utslipp fra denne typen virksomhet. Vi mener derfor at bestemmelsene i naturmangfoldloven §§ 11 og 12 vil bli etterlevd ved Avinor AS, Alta lufthavn, så lenge virksomheten oppfyller vilkårene satt i tillatelsen.

Vurdering etter vannforskriften

Forutsatt at vilkårene som er satt i denne tillatelse følges, forventer ikke Fylkesmannen at den ordinære driften av brannøvningsfeltet vil føre til vesentlige miljøulemper. Fylkesmannen har vurdert omsøkt utslipp etter § 12 i vannforskriften og funnet at omsøkt virksomhet ikke vil medføre forringelse av vannforekomsten, jmfør vannforskriften §§ 4-6.

Beredskapsordninger skal sikre at skadevirkningene på miljøet ved eventuelle uhell, skal være minst mulig. Dersom effekten eller utviklingen i resipienten blir annerledes enn det vi forventer, kan vi med hjemmel i forurensningsloven § 18, endre tillatelsen. Så lenge alt vann under brannøvelsene på feltet samles opp i tette tanker og at vannet renses i tråd med gjeldende krav, vil det være liten risiko for utslipp til overvann eller grunnvann.

Fylkesmannen har vurdert virksomheten opp mot vannforskriften og finner forholdene tilfredsstillende i forhold til utslipp til vann.

Fylkesmannen sin samlede vurdering er at virksomheten ikke vil medføre forurensning av betydning for miljøet.

Fylkesmannens vurdering

Generelt gjelder at man i det enkelte tilfelle må vurdere konsekvensene av nye tiltak opp mot områdets naturverdier. Førre var-prinsippet og best tilgjengelige kunnskap skal legges til grunn. Nye aktiviteter eller inngrep som kan føre til varig skade skal så langt mulig unngås.

Med bakgrunn i risikoanalysen for spredning av PFOS og utslipp til ytre miljø utført av Rambøll (2011), gir Fylkesmannen tillatelse fordi vi mener at utslippet ikke vil endre resipienten på en uakseptabel måte dersom vilkårene som er gitt for tillatelsen blir fulgt.

Basert på undersøkelser på og ved brannøvningsfeltet (Rambøll, 2011 og Sweco, 2012), er det gjennomført tiltak ved feltet med bl.a. tetting av sprekker på dekket for å hindre spredning av kjemikalier til grunnen ved fortsatt bruk av feltet.

På bakgrunn av sammenstillingen av kjemikalieforbruk og beregning av utslipp av PFOS og andre PFAS-forbindelser ved Alta lufthavn basert på prøvetaking gjennom sesongene 2014/2015 og 2015/2016 viser i hovedsak at utslippene er lavere enn grensene gitt i utslippstillatelsen. Unntaket er et forhøyet utslipp av 8:2 FTS i avløpsvannet i juni og juli 2016. Analyseresultatet viser en overskridelse på 0,26 gram og begrunnes med feil under prøvetaking. På bakgrunn av analyseresultatet vil Alta lufthavn ta en ny gjennomgang av prøvetakingsrutinene og prosedyrene ved lufthavnen.

Da hensynet til flysikkerheten må ivaretas med jevnlig brannøvelser, ser Fylkesmannen det som nødvendig å tillate fortsatt bruk av brannfeltet inntil anlegget blir utbedret. Vi forutsetter at Avinor tilstreber å holde øvelsesaktiviteten til et minimum for å redusere forurensningsfaren slik det er skissert.

Fylkesmannen forventer videre at Avinor gir oppryddingen av brannøvningsfeltet i Alta høy prioritet, og at det så raskt som mulig lages en tiltaksplan for opprydding av forurensningen.

Videre har de vilkår som ble satt i midlertidig tillatelse av 27. august 2013 om avbøtende tiltak blitt gjennomført for å forhindre ytterligere forurensning av grunn.

Vilkår

Fylkesmannen gir tillatelse til midlertidig dispensasjon på følgende vilkår:

1. Kun bruk av det brannskum som gir lavest miljømessig påvirkning.
2. Alt oppsamlet vann etter øvelser transporteres til driftsbygg der det slippes ut på avløpsnett gjennom oljeutskiller utenfor verksted.
3. Maksimalt årlig utslipp av PFOS og andre PFAS-forbindelser skal ikke overstige **3 gram/år**.
4. Bruk av brannøvningsfeltet reduseres til et minimum for å opprettholde beredskap. Eksterne brukere får ikke benytte feltet.

Vedtak

Fylkesmannen i Finnmark gir Avinor AS, Alta lufthavn dispensasjon til midlertidig bruk av brannøvningsfelt ved Alta lufthavn frem til **1. november 2020**. Dispensasjonen er gitt fra gjeldende tillatelse av 21. desember 1995 i forhold til behandling av utslippsvann og opprydning av grunn under brannøvningsfeltet. Vedtaket er fattet med hjemmel i lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 18.

Erstatningsansvar

Utslippstillatelsen fritar ikke for erstatningsansvar for forurensningsskade etter forurensningsloven § 10 og kapittel 8.

Varsel om gebyr

Fylkesmannen viser til forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) kapittel 39 om gebyrer til statskassen for Fylkesmannens arbeid med endring tillatelser mv.. På bakgrunn av de opplysninger som bedriften har gitt i søknaden, er bedriften plassert under **gebyrsats 9**, jamfør forurensningsforskriften § 39-3 og § 39-4. Det betyr at bedriften skal betale et gebyr på kr 4000,- for saksbehandlingen. Faktura med innbetalingsblankett vil bli sendt fra Miljødirektoratet etter at tillatelsen er utarbeidet av Fylkesmannen og tilsendt søker.

Gebyet forfaller til betaling 30 dager etter fakturadato. Frist for eventuelle kommentarer til varselet om fastsettelse av gebyrsats sendes Fylkesmannen innen **10 dager** etter dette brev er mottatt. Vedtaket om gebyrsats vil bli truffet i forbindelse med utsendelse av tillatelse og kan påklages til Miljødirektoratet innen **3 uker** etter at dette brev er mottatt, jamfør forurensningsforskriftens § 41-5.

Klageadgang mv.

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet i henhold til forvaltningsloven kapittel VI av sakens parter, eller andre med rettslig klageinteresse, innen 3 uker fra det tidspunktet underretning om dette vedtaket er kommet fram til vedkommende part. Klagen bør begrunnes og skal angi det vedtak som det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen skal sendes til Fylkesmannen i Finnmark.

En eventuell klage fører ikke til at iverksettelsen av vedtaket utsettes. Dersom vedtaket blir påklaget, kan Fylkesmannen eller Miljødirektoratet bestemme at vedtaket ikke skal iverksettes før klagefristen er ute eller klagen er endelig avgjort, jamfør forvaltningsloven § 42. Avgjørelsen av spørsmålet om iverksettelse kan ikke påklages jamfør forvaltningslovens § 2 bokstav b, jamfør § 28.

Oppstart av virksomheten før eventuell klage er avgjort skjer på søkers eget ansvar. Sakens

parter har rett til å se sakens dokumenter i henhold til forvaltningsloven §§ 18 og 19. Fylkesmannen vil på forespørsel kunne gi nærmere opplysninger om behandlingen av saken.

Vi ber om at vår referanse oppgis ved henvendelse til oss.

Med hilsen

Bente Christiansen
fylkesmiljøvernsjef

Magnus Jakola-Fjeld
seksjonsleder

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og derfor uten underskrift.